

Allmänmedicinskt relevant litteratur – komplettering av SFAMs rekommendationer runt uttolkning av 2015 resp. 2021 års målbeskrivningar:

Medarbetarskap och ledarskap

A1 + STa5

Tillitsprincipen: 12 vägval för kreativa och modiga organisationer, Louise Bringselius, 2024

Dumhetsbekämpning - fungerande verksamhet och meningsfullt arbete, Mats Alvesson/Stella Cizinsky, 2023

Stå fast, Svend Brinkmann, 2016

[Vad är egentligen omdöme?](#) Intervju med Jonna Bornemark, 2024

[Tillit är medicinens grundämne](#) Per Fugelli, Läkartidningen nr 24-25, 2006

Handledning och lärande

A1 + STa6

Remediation case studies - Helping struggling medical learners, Jeanette Guerrasio, 2021

Remediation of the struggling medical learner, Jeanette Guerrasio, 2018

Feedback in higher and professional education, David Boud/Elisabeth Molloy, 2013

The Good CPD Guide - A practical guide to managed continuing professional development in medicine, Janet Grant, 2012

Pedagogik för 2000-talet, Henry Egidius, 2009

Grupper - att leda små grupper inom hälso- och sjukvård, Glyn Elwyn/Trisha Greenhalgh/Fraser MacFarlane, 2005

The Inner Apprentice, Roger Neighbour, 1992

Hälso- och sjukvårdens organisation och förutsättningar

A6 + STa1

Du sköna nya vård - friska vinnare och sjuka förlorare, Anna Gustafsson 2024

Konsulterna, Anna Gustafsson/Lisa Röstlund, 2019

Patientens pris - ett reportage om den svenska sjukvården och marknaden, Maciej Zaremba, 2013.

["Fast läkare skulle lösa många av vårdens problem"](#), debattartikel SFAMs styrelse, Dagens Samhälle, 2024

["Stora vinster med fast läkare oavsett hälsoproblem"](#), debattartikel SFAMs styrelse, Dagens Samhälle, 2024

[The value of family medicine \(nih.gov\)](#), Canadian family physician vol. 69, 2023

[Världens bästa primärvård - en sjukvårdsreform](#) SFAMs och DLFs tänkargrupp, 2022

[Nära vård i Borgholm](#), rapport från SKR, Åke Åkesson, 2018

Etik, mångfald och jämlikhet

A2 + STa4

Etik: En introduktion, Statens medicinsk-etiska råd SMER, fjärde upplagan 2018 ([kan laddas ned gratis](#))

Medicinsk etik i fickformat, PC Jersild, 2015 ([kan laddas ned gratis](#))

Principles of biomedical ethics, Tom L. Beauchamp/James F. Childress, 2013

[Valet av insats är ibland ett etiskt vägval](#), Vetenskap och praxis, SBU, 2021

[När patienten vill ha behandling som vi inte tror är den optimala](#), Läkartidningen nr 42, 2019

[Aktörsmodellen – handfast verktyg vid etiska dilemman](#), Läkartidningen nr 52, 2009

Vårdhygien och smittskydd

A3 + STa7

Breathtaking - Inside the NHS in a time of pandemic, Rachel Clarke, 2021

Ebola - How people's science helped end an epidemic, Paul Richards, 2016

Systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete

A4 + STa2

Kvalitet - från behov till användning, Bo Bergman/Bengt Klefsjö, 2020

Säker vård - nya perspektiv på patientsäkerhet, Synnöve Ödegård, 2019

The Improvement Guide - A Practical Approach to Enhancing Organizational Performance, Gerald J Langley m fl, 2009

[Säker vård - nationell utbildning i patientsäkerhet](#), Socialstyrelsen, (gratis digital utbildning)

Medicinsk vetenskap

A5 + STa3

How to read a paper - The basics of evidence-based medicine and healthcare / Att läsa vetenskapliga artiklar och rapporter - grunden för evidensbaserad vård, Trisha Greenhalgh, 2019/2022

How to Implement Evidence-based Healthcare, Trisha Greenhalgh, 2017

Introduktion till medicinsk statistik, Johan Bring/Adam Taube/Per Wikman, upplaga 2 2015

How doctors think / Hur läkare tänker, Jerome Groopman, 2008/2009

How doctors think - Clinical judgment and the practice of medicine, Kathryn Montgomery, 2005

Philosophy of medicine - an introduction, Henrik R. Wulff/Stig Andur Pedersen/Raben Rosenberg, 1986 ([kan laddas ner gratis](#))

[TNT](#), Global center for sustainable healthcare, 2024

[Utveckla riktlinjearbetet i stället för att avveckla](#), Andreas Stomby/Oskar Lindfors, Läkartidningen debatt, 2023-07-07

[Överdiagnostik – vad är det? Introduktion till begreppet](#) Oskar Lindfors/Hálfván Pétursson mfl, Läkartidningen nr 46-47, 2023

[Rapport från arbetsgruppen Kloka Kliniska Val](#), Martin Serrander m.fl, SLS, 2023

[Guidelines should consider clinicians' time needed to treat](#), Minna Johansson m.fl, BMJ volume 380, 2023

[Snubbeltrådar och blinda fläckar i vetenskapsdjungeln](#), Andreas Thörneby, Allmänmedicin nr 4, 2022

[Evidence based medicine: a movement in crisis?](#) Trisha Greenhalgh/Neal Maskrey, BMJ volume 348, 2014

[Evidence based guidelines or collectively constructed “mindlines”? Ethnographic study of knowledge management in primary care](#), John Gabbay/Andrée le May, BMJ volume 329, 2004

Lagar och andra föreskrifter

A6, C14 + STc15

Medicinsk rätt 2024 – lagbok för hälso- och sjukvård, Sveriges riksdag, 2024

Medicinsk rätt, Kavot Zillén/Titti Mattsson/Santa Slokenberga, 2022

Kommunikation med patienter och närstående

B1, C3 + STb1, STc3

Consulting in a nutshell, Roger Neighbour, 2024

Patientsamtalet: handbok i mötet mellan läkare och patient, Jan-Helge Larsen, 2023 (andra upplagan)

MI - Motiverande samtal - Praktisk handbok för hälso- och sjukvården, Barbro Holm-Ivarsson 2023

Din nervösa patient - det terapeutiska samtalet, Torben Bendix, upplaga 2 1993

Läkaren, patienten och sjukdomen, Michael Balint, 1964

[Relationen gör allmänläkaren - Från allmänläkartradition till generalism i en specialiserad sjukvård](#), Carl Edvard Rudebeck, Allmänmedicin nr 1, 2024

[Patientcentrerad konsultation – bra för både patient och läkare](#), Charlotte Hedberg, Läkartidningen volym 117, 2020

[Den allmänmedicinska relationskompetensen - Vad den är och hur den kan bedömas](#), Carl Edvard Rudebeck, Allmänmedicin nr 1, 2018

[The importance of being different Inaugural Dr Ian McWhinney Lecture](#), Michael Kidd, Canadian Family Physician vol 61, 2015

[Is Patient-Centered Care the Same As Person-Focused Care?](#), Barbara Starfield, The Permanente Journal, 2011

[Being a general practitioner: what it means](#), Ian R. McWhinney, European Journal of General Practice 6:4, 2000

[Medicinens mänskliga språk - Kroppsempati förenar diagnostik och förståelse](#), Carl Edvard Rudebeck. Läkartidningen nr 41, 1998

Sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande arbete

B2, C12 + STb2, STc12

The health gap: Improving health in an unequal world, Michael Marmot, 2016

Statussyndromet: Hur vår sociala position påverkar hälsan och livslängden, Michael Marmot, 2006

Hälsans mysterium, Aaron Antonovsky, 2005

[Allmänläkarens roll i förebyggande och hälsofrämjande arbete](#), SFAM, 2023

[FaR - Fysisk aktivitet på recept](#), Folkhälsomyndigheten, 2022

[FYSS - Fysisk aktivitet i sjukdomsprevention och sjukdomsbehandling](#), Vissa kapitel tillgängliga digitalt, kan beställas i sin helhet, 2021

Läkemedel

B3 + STc14

FAS UT - Att utvärdera, ifrågasätta och skonsamt avsluta läkemedelsbehandling, Claes Lundgren, 2024. (Erbjuds gratis i digital form i många regioner)

Smärtans imperium: Berättelsen om familjen Sackler och opioidkrisen, Patrick Radden Keefe, 2023

Pillret: En berättelse om depressioner och doktorer, forskare och Freud, människor och marknader, Ingrid Carlberg, 2011

[Vem har ansvaret för fortsatt läkemedelsbehandling?](#), Mikael Hoffman/Magnus Isacson/Rikard Lövström, Läkartidningen nr 17-17, 2024

Försäkringsmedicin

B4 + STb3

Svensk sjukvård till vanvett - om patienten bestämmer, Åsa Kadowaki, 2018

I ohälsans tid: Sjukskrivningar och kulturmönster i det samtida Sverige, Jonas Frykman/Kjell Hansen, 2009

Palliativ vård i livets slutskede (inkl. smärtbehandling) STc8

B5, C8 + STb4,

En personlig död: En läkares tankar om döden efter ett långt yrkesliv, Björn Fagerberg, 2024

Överlista smärtan - Programmera om din hjärna och få livet tillbaka, Carin Hjulström/Karsten Ahlbeck, 2022

The way out: The revolutionary, scientifically proven approach to healing chronic pain, Alan Gordon/Alon Ziv, 2021

Att vara dödlig, Atul Gawande, 2015

Palliativ medicin och vård, Peter Strang/Barbro Beck-Friis, upplaga 4, 2012

Staring at the sun, Irvin D. Yalom, 2009

Allmänmedicinskt arbetssätt

C1, C2, C3 + STc1, STc2, STc3

McWhinney's Textbook of Family Medicine, Ian R. McWhinney/Thomas R Freeman, 2016

Mapping uncertainty in medicine: What to do when you don't know what to do?, Avril Danzac/Alison Lea/Geraldine Murphy, 2016

Allmänmedicin, Steinar Hunskår/Birgitta Hovellius, reviderad upplaga 2015

ABC för medicinskt oförklarade symtom, Christopher Burton, 2013

Clinical Uncertainty in Primary Health Care, Sommers/Launer edt, 2013

Familjemedicin, Ian R. McWhinney, 2004.

What are you feeling, Doctor? - Identifying and avoiding defensive patterns in the consultation, John Salinsky/Paul Sackin, 2000

[Komplekse problemstillinger - allmenlegens ekspertområde](#), LinnGetz/Stefan Hjørleifson/Niels Saxstrup/Lotte Hvas, Michael 2021:18

[Allmänmedicinens sju grundpelare: Grundläggande värderingar och principer i nordisk allmänmedicin](#), SFAM, 2020

[Störst av allt är allmänmedicinen](#), SFAMs ordf. Magnus Isacson, Läkartidningen nr 25-27, 2020

[Att handskas med osäkerhet](#), Anders Lundqvist, Allmänmedicin nr 4, 2018

[Om rapporten "Att bli en grön doktor" av Ola Bergstrand](#), Läkartidningen nr 41, 2017

[Den kompetenta allmänläkaren - mottagningsrummets praxis utmanar idealbilden](#), Björn Landström, avhandling 2012

[The art of doing nothing](#), Iona Heath, European Journal of General Practice, 2012:18

[The doctor, the task and the group, Balintgroups as a means of developing new understanding in the physician-patient relationship](#), Dorte Kjeldmand, avhandling 2006

Prioriteringar

C2, C5 + STc2

[Vårdanalys: Bättre stöd behövs för horisontella prioriteringar](#), Joakim Andersson, Läkartidningen.se, 2020-06-12

[Vårdens svåra val](#), Slutbetänkande av Prioriteringsutredningen, SOU 1995:5

Kontinuitet

C3, C4, C5 + STc3, STc5

[Continuity in general practice as predictor of mortality, acute hospitalisation, and use of out-of-hours care: a registry-based observational study in Norway](#), Hogne Sandvik m.fl, British Journal of General Practice, 2022

[Kontinuitet i praktiken](#), Andreas Thörneby, Allmänmedicin nr 1, 2020

[Läkares personkännedom sparade liv och resurser: Personlig kontinuitet viktig i ett nytt svenskt vårdssystem](#), Lars Borgquist/Sven Engström, Läkartidningen nr 51-52, 2018

Missbruk och beroende

C4 + STc4

Äntligen icke-rökare! - det enkla sättet att sluta, Allen Carr, 2016 (finns fler liknande böcker om vaping, alkohol m.m.)

Alkohol: en fråga för oss i vården, Sven Wåhlin, 2015

In the realm of hungry ghosts - close encounters with addiction, Gabor Maté, 2010

Barn och unga

C6 + STc6

Barnhälsovård: att främja barns hälsa, Margaretha Magnusson/Margareta Blennow/Elisabet Hagelin, 2016

Allmänläkarpraktikan - barn, Katarina Hedin/Magnus Löndahl m.fl, 2010

Gynekologi och obstetrik

C7 + STc7

Problemorienterad gynekologi och obstetrik, Marie Bixo/Inger Sundström Poromaa, 2022

Äldre medicin och hemsjukvård inkl. hembesök

C8, C9 + STc8, STc9

Geriatrisk, Ove Dehlin/Åke Rundgren, 2014

[Rådet för sköra äldre i primärvården – SFAM](#) Doktorn tar av sig skorna - en webbutbildning med åtta filmer + en del artiklar

Rehabilitering

C10 + STc10

Myndighetsuppdrag inkl. smittskydd

A3, C11 + STc11

Psykatri

C13 + STc13

Hej ångest! -körskola till livet, Sandra af Winklerfelt Hammarberg/John Leander, 2024

Lyckofällan: Skapa det liv du vill leva med ACT, mindfulness och engagemang, Russ Harris, 2023

Trauma and recovery, Judith Herman, 2022

Beteendemedicin: KBT för läkare, Olle Wadström, 2022

ACT helt enkelt: En introduktion till Acceptance and Commitment Therapy, Russ Harris, 2020

Supernormal - The Secret World of the Family Hero, Meg Jay, 2019

I befintligt skick: Att ta sig själv på allvar, Katja Lindert Bergsten/Kristoffer Pettersson, 2018

Kroppen håller räkningen: hjärna, sinne och kropp vid läkning efter psykiskt trauma, Bessel van der Kolk, 2015

An anthropologist on Mars, Oliver Sacks, 2012

Love's executioner, Irvin D. Yalom, 2012

Autismspektrum - Handbok för föräldrar och professionella, Lorna Wing, 2012

Den tänkande kroppen: studier i det hysteriska symptomet, Iréne Matthis, 2010

Konflikter, missförstånd, ensamhet - Återspeglings av Aspergers syndrom hos vuxna, Karin Stadler, 2008/2019 e-bok

Diagnosens makt – om kunskap, pengar och lidande, Karin Johannisson/Sigmund Soback/Eva Kärfve mfl, 2006

Övrig organspecifik medicinsk litteratur

C1, C2, C3 + STc1, STc2, STc3

Bred allmänmedicinsk litteratur – böcker om allmänmedicin

A Fortunate Man, John Berger, 1967

A Fortunate Woman, Polly Morland, 2022

Distriktsläkaren, Bengt Järhult, 2022

Tid för tillit och trygghet, Bodil Jönsson/Åke Åkesson, 2020

How Not to Be a Doctor, John Launer, 2019

Den skamlösa nyfikenheten, Astrid Seeberger, 2019

The Human Kind, Peter Dorward, 2018

Family Medicine, The Classic Papers, Michael Kidd/Iona Heath/Amanda Howe, 2017

Doktor utan skyddsnät, Per Malm, 2017

Mina patientfall eller berättelser från en sjukstuga, Per Malm, 2016

Kunskap och läkekonst: Tankar om allmänmedicin, Christer Petersson, 2014

Being a GP in the Nordic countries, C Tulinius/A Hibble/P Stensland/CE Rudebeck, 2013

Kropp och ord i en allmänläkares rum, Carl Edvard Rudebeck, 2012

Allmänmedicinens vardag – mitt i det mänskliga, Christer Petersson, 2009

Hur skapar vården ohälsa? Red: John Brodersen/Birgitta Hovelius/Lotte Hvas, 2009

Matters of Life and Death, Iona Heath, 2008

Den goda beröringen: om kropp, hälsa, vård och litteratur, Merete Mazzarella, 2005

Common diseases, John Fry, 1983

Kan doktorn komma, Einar Wallquist, 1935 (info: finns på bibliotek)

Boken om San Michele, Axel Munthe, 1930

Patografier - upplevelser av egen eller anhörigs sjukdom

Sjuk doktor, Jonatan Wistrand red, 2024

Our malady - Lessons in Liberty From a Hospital Diary/Frihet och solidaritet - Om hälsa som en mänsklig rättighet, Timothy Snyder, 2020

Konsten att fejka arabiska – en berättelse om autism, Lina Liman, 2017

I kroppen min – resan mot livets slut och alltings början, Kristian Gidlund, 2012

Ro utan åror, Ulla-Carin Lindqvist, 2011

En riktig människa, Gunilla Gerland, 2010

Fjärilen i min hjärna, Anders Paulrud, 2008

A life decoded. My genome: my life, J. Craig Venter, 2008

En annorlunda barndom - En kvinnas berättelse om sin autistiska uppväxt, Iris Johansson, 2007

Thinking in pictures – and other reports from my life with autism, Temple Grandin, 2006

Den utmätta tiden, Peter Noll, 2005

Cell C2, Krystian Kawalec, 2001

Ett ben att stå på, Oliver Sachs, 1996

Hem från festen, Merete Mazzarella, 1992

Medicinsk humaniora/narrativ medicin

Horisonten finns alltid kvar-om det bortglömda omdömet, Jonna Bornemark, 2020

Homo Patologicus- Medicinska diagnoser i vår tid, Fredrik Svenaeus, 2013

Tänka snabbt och långsamt, Daniel Kahneman, 2011

Den gåtfulla hälsan, Hans-Georg Gadamer, 2011 med efterord av F Svenaeus

Litterära besvär, Katarina Bernhardsson, 2010

Melankoliska rum, Karin Johannisson, 2009

Hälsans mysterium, Aaron Antonovski, 2005

Tecknen - läkaren och konsten att läsa kroppar, Karin Johannisson, 2004

Sjukdom som mening, Fredrik Svenaeus, 2000

Narrative based medicine, Trisha Greenhalgh, Brian Hurwitz, 1998

Sjukdom som metafor, Susan Sontag, 1981

Intuition, Hans Larsson med förord av Ingela Josefson, 1892 första utgåvan

Skönlitteratur med stor allmänmänsklig och allmänmedicinsk behållning

Nästa!, Nina Lykke, 2019

Morfin & andra noveller, Michael Bulgakov, 2018

Torka inga tårar utan handskar, Jonas Gardell, 2012

Spot of bother, Mark Haddon, 2010

En dåre fri, Beata Grimsrud, 2010

Lördag, Ian McEwan, 2005

Agaat, Marlene van Niekerk, 2004

Den besynnerliga händelsen med hunden om natten, Mark Haddon, 2003

Kärlek Vänskap Hat, Alice Munroe, 2001

Blindheten, José Saramago, 1995

Babels hus, PC Jersild, 1978

Ivan Iljitjs död, Leo Tolstoj, 1974

Klockorna i Bicetre, Georges Simenon, 1963

Bergtagen, Thomas Mann, 1924

En läkare på landet, Franz Kafka, 1917 (novell ur samlingen En svältkonstnär)

Doktor Glas, Hjalmar Söderberg, 1905

Skönlitteratur med etiska dilemman

Pesten, Albert Camus, 1947 (2021 nyöversättning)

Domaren, Ian McEwan, 2015

Jag vill inte tjäna, Ola Larsmo, 2009

I skuggan av ett brott, Helena Henschen, 2005

Never let me go, Kazuo Ishiguro, 2005

Högläsaren, Bernhard Schlink, 1998

Podcasts

Best Science Medicine Podcast - BS Without the BS

Deep Breath In - The BMJ

Hälso- och sjukvårdspodden – En podcast om livet, hälsan och politiken

På djupet - en podd från Socialstyrelsen

SFAMpen

The Curbsiders Internal Medicine Podcast

Samtal om samtal

Primary care update

This podcast will kill you

Primary care knowledge boost

NEJM – This week